

Білоцерківський національний аграрний університет
Економічний факультет
Кафедра економіки та економічної теорії

	<p>СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «АГРАРНА ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА»</p> <p>Галузь знань - 07 «Управління та адміністрування» Спеціальність - 073 «Менеджмент» Освітня програма – «Менеджмент»</p>
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Компонент освітньої програми	вибірковий
Кількість кредитів ECTS / загальна кількість годин	3 кредити / 90 годин
Семестр	2
Форма контролю	залік
Мова викладання	українська
<p>Профайл викладача</p> 	<p>Юхименко Петро Іванович Посада: професор кафедри економіки та економічної теорії Вчене звання: професор Науковий ступінь: доктор економічних наук Робоче місце: навчальний корпус №4 (пл. Соборна, 8/1), ауд. (кафедра економіки та економічної теорії). E-mail: p0504684000@gmail.com Зв'язок з викладачем: відповідно до графіка консультацій</p>
Опис дисципліни	<p>Аграрна економічна політика – це розуміння сучасної аграрної політики в Україні. Даний курс спрямований на розкриття економічної сутності, характеру і головних компонентів аграрної політики та умови її реалізації; механізмів формування національних та світових агропродовольчих ринків, впливів аграрної політики на міжнародну торгівлю та продовольчу безпеку країни; інструментів регулювання ринків агропродовольчої продукції та економічні наслідки їх застосування; основних підходів до оцінювання рівня державної підтримки аграрного сектору; засад аграрно-екологічної, аграрно-соціальної політики, їх сучасні аспекти і проблеми реалізації; основних етапів розвитку аграрної політики в Україні та основних напрямів сучасної аграрної політики держави; сучасного стану процесу реформування економічних відносин в АПК України, характерних рис бюджетної, податкової, фінансово-кредитної та цінової полі-</p>

	тики; особливостей формування окремих агропродовольчих ринків в Україні позиції попиту і пропозиції, інструментів державного регулювання внутрішнього ринку та зовнішньої торгівлі агропродовольчою продукцією; особливостей формування аграрної політики у країнах з різним рівнем економічного розвитку, основних складових аграрної політики окремих зарубіжних країн, суб'єктів ринкової економічної системи та елементів інституціональної структури економіки.
Передумови для вивчення дисципліни	Вибіркова навчальна дисципліна «Аграрна економічна політика» продовжує цикл дисциплін з економіки: концептуально та змістовно вона пов'язана майже з усіма дисциплінами економічного циклу. Дисципліна передбачає знання основ економічної теорії, мікро- та макроекономіки, історії економіки та економічної думки. Основні ідеї і положення цих дисциплін критично переосмислюються і відображаються в системі понять і категорій при розкритті аграрної економічної політики.
Мета вивчення дисципліни	Мета дисципліни «Аграрна економічна політика» – оволодіння теоретичними та методологічними основами формування та реалізації аграрної політики держави, вміннями оцінювати її ефективність та обґрунтовувати вибір тих чи інших заходів державного регулювання.
Формат дисципліни	Для денної форми навчання дисципліна викладається в очному форматі, із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності (індивідуальні графіки, дистанційна форма навчання тощо) можуть використовуватися платформи Moodle, ZOOM. Формат проведення дисципліни є змішаним: поєднання традиційних форм навчання з елементами дистанційного навчання.
Очікувані результати навчання	РН 1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах: 1.1. Уміти збирати, критично аналізувати та обробляти науково-аналітичні матеріали, необхідні для розв'язання комплексних економічних завдань реалізації аграрної політики; 1.2. Уміти визначати основні показники продовольчої безпеки держави та фактори, що на неї впливають; 1.3. Уміти оцінювати окремі заходи фінансово-кредитної, податкової, цінової політики в аграрному секторі, а також аграрно-соціальної та аграрно-екологічної політиці держави; 1.4. Уміти робити практичні рекомендації на основі здійснення аналізу статистичних даних та оцінки різних явищ аграрної сфери; РН 4. Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї; 4.1. Знати засади аграрно-екологічної, аграрно-соціальної політики, їх сучасні аспекти і проблеми реалізації; 4.2. Знати основні етапи розвитку аграрної політики в Україні та основні напрями сучасної аграрної політики держави; 4.3. Уміти обґрунтовувати пріоритети державної структурної, соціальної та екологічної політики; 4.4. Давати оцінку сучасній концепції аграрної політики з позицій

	<p>сучасного розвитку економіки та обґрунтувати можливість використання основних підходів в процесі формування сучасної економічної та господарської систем України;</p> <p>РН 5. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах;</p> <p>5.1. Знати сучасний стан процесу реформування економічних відносин в АПК України, характерні риси бюджетної, податкової, фінансово-кредитної та цінової політики;</p> <p>5.2. Знати особливості формування окремих агропродовольчих ринків в Україні з позиції попиту і пропозиції, інструменти державного регулювання внутрішнього ринку та зовнішньої торгівлі агропродовольчою продукцією;</p> <p>5.3. Знати особливості формування аграрної політики у країнах з різним рівнем економічного розвитку, основні складові аграрної політики окремих зарубіжних країн.</p> <p>5.4. Вміти аналізувати наслідки використання окремих інструментів регулювання внутрішнього агропродовольчого ринку та зовнішньої торгівлі з точки зору їх впливу на виробників, споживачів та державний бюджет;</p> <p>5.5. Вміти визначати рівень захисту аграрного сектору із використанням загальноприйнятої світовою спільнотою методології;</p> <p>5.6. Вміти оцінювати міжнародну конкурентоспроможність вітчизняного сільськогосподарського виробництва;</p> <p>РН 6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність;</p> <p>6.1. Знати економічну сутність, характер і головні компоненти аграрної політики та умови її реалізації;</p> <p>6.2. Знати механізми формування національних та світових агропродовольчих ринків, вплив аграрної політики на міжнародну торгівлю та продовольчу безпеку країни;</p> <p>6.3. Уміти формувати мету та систему цілей аграрної політики держави;</p> <p>6.4. Уміти приймати практичні рішення щодо оптимального застосування набутих знань при виконанні своїх професійних обов'язків.</p>
<p>Структура курсу</p>	<p><i>Модуль 1. Аграрний розвиток у системі сталого економічного зростання</i></p> <p>Тема 1. Теоретичні основи багатоаспектного змісту аграрної політики.</p> <p>Тема 2. Природно ресурсний потенціал розвитку сільського господарства.</p> <p>Тема 3. Мета та стратегічні цілі державної економічної аграрної політики.</p> <p>Тема 4. Механізми державного регулювання розвитку аграрного сектора економіки.</p> <p>Тема 5. Фінансове забезпечення розвитку аграрного сектора економіки.</p> <p>Тема 6. Становлення та розвиток фермерства в сучасних умовах господарювання в Україні.</p>

	<p>Тема 7. Роль людського капіталу в розвитку аграрного сектора економіки.</p> <p>Тема 8. Формування нової доктрини розвитку аграрного сектора економіки.</p> <p style="text-align: center;">Модуль 2. Аграрна економічна політика в умовах технологічних досягнень Industry 4.0.</p> <p>Тема 9. Розвиток сільських територій у системі аграрного сектора економіки.</p> <p>Тема 10. Тенденції аграрної економічної політики в умовах нової технологізації.</p> <p>Тема 11. Сучасні тенденції розвитку інноваційних зелених технологій в аграрному секторі економіки.</p> <p>Тема 12. Екологізація сільськогосподарського виробництва як пріоритет державної аграрної політики.</p> <p>Тема 13. Засади та тенденції аграрної економічної політики в контексті європейської інтеграції.</p> <p>Тема 14. Цифрова трансформація аграрної підприємницької діяльності: закордонний досвід та українські можливості.</p> <p>Тема 15. Адаптація аграрної політики та сільського господарства до викликів природного середовища.</p> <p>Тема 16. Регіональні аспекти формування та реалізація аграрної політики.</p>														
<p>Методи навчання</p>	<p>Під час лекційних годин використовується: розповідь – оповідна, описова форма розкриття навчального матеріалу; пояснення – для розкриття сутності певного явища, закону, процесу; бесіда – для усвідомлення за допомогою діалогу нових явищ, сутності сучасної аграрної економічної політики, понять; ілюстрація – для розкриття явищ і процесів через їх символічне зображення (малюнки, схеми, слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint).</p> <p>Під час практичних заняття використовуються: робота в малих групах, мозкові атаки, презентації, метод проєктної роботи.</p> <p>При написанні індивідуально-дослідної роботи а також при виконанні самостійної роботи використовується евристичний дослідницький метод.</p>														
<p>Види контролю та критерії оцінювання</p>	<p>Поточний контроль: активність в дискусії на лекційних заняттях, усне опитування, перевірка виконання практичних завдань (розрахункових, ситуаційних, командних проєктів, доповідей, есе, презентацій), завдань для самостійної роботи, індивідуального науково-дослідного завдання. Модульний контроль проводиться у формі модульної контрольної роботи.</p> <p style="text-align: center;">Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти за підсумкового контролю «залік»</p> <table border="1" data-bbox="571 1738 1422 1888"> <thead> <tr> <th>Види робіт</th> <th>Лекції</th> <th>Практичні заняття</th> <th>Самостійна робота</th> <th>Модульний контроль</th> <th>ІНДЗ</th> <th>Загальний бал</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Максимально можлива кількість балів</td> <td>10</td> <td>30</td> <td>10</td> <td>40</td> <td>10</td> <td>100</td> </tr> </tbody> </table>	Види робіт	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	ІНДЗ	Загальний бал	Максимально можлива кількість балів	10	30	10	40	10	100
Види робіт	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	ІНДЗ	Загальний бал									
Максимально можлива кількість балів	10	30	10	40	10	100									

	Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти			
	За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
			іспит	залік
	90–100	A	Відмінно	Зараховано
	82–89	B	Добре	
	75–81	C	Задовільно	
	64–74	D		
	60–63	E		
	35–59	FX	Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання	
	1–34	F	Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням	
Політика	<p>Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи магістрантів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі магістранта (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем. «Положення про академічну доброчесність у Білоцерківському національному аграрному університеті» розміщене на сайті університету https://cutt.ly/JErOhCw.</p> <p>Політика щодо відвідування занять: очікується, що магістранти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Магістранти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Відпрацювання пропущених занять згідно графіку консультацій викладача. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн режимі.</p> <p>Політика щодо дедлайнів і перескладання: магістранти мають дотримуватись термінів виконання усіх видів робіт.</p> <p>Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність.</p>			
Рекомендовані джерела інформації	<p>Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аграрна економічна політика: підручник / Юхименко П. І., Шуст О. А., Димань Т. М. та ін.; за заг. ред. д.е.н., професора Шуст О. А. К.: Цент учбової літератури, 2023. 554 с. 2. Розвиток аграрного сектору економіки в умовах четвертої технологічної революції: монографія / Юхименко П. І., Шуст О. А., Димань Т. М. та ін.; за заг. ред. д.е.н., професора Шуст О. А. Біла Церква, БНАУ, 2023. 556 с. 3. Кваша С. М., Діброва А. Д., Жемойда О. В. Аграрна політика: навч. посіб. К.: Вид-во Ліра-К, 2018. 388 с. 4. Аграрний устрій України: наукове видання; за ред. Ю. О. Лупенка, М.Ф. Кропивка. К.: ННЦ «ІАЕ», 2017. 72 с. 5. Аграрна політика та земельні відносини: підручник Г.М. Калетнік та ін. Вінниця, ВНАУ, 2020, 307 с. 6. Юхименко П. І. Економічна аграрна політика: курс лекцій. Біла Церква, БНАУ. 2020. 121 с. 7. Долаючи обмеження: засади адаптивних рішень та систем: монографія / А. Д. Діброва та ін.; за ред. А. Д. Діброви, В. Є. Андрієвського. Київ, 2020. 896 с. 			

8. Діброва А. Д., Крилов Я. О., Діброва Л. В., Діброва М. А. Регулювання ринку зерна України в умовах глобальних викликів: монографія. Ніжин: Видавець ПП Лисенко М. М., 2020. 160 с.
9. Формування біоекономічного потенціалу сільського господарства України в умовах ризиків кліматичних змін /за ред. А. Д. Діброва. Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2017. 256 с.
10. Організаційно-економічний механізм відродження і розвитку меліорації в Херсонській області / за ред. Діброви А. Д., Андрієвського В. Є. К., 2017. 350 с.
11. Agricultural policy monitoring and evaluation 2022. OECD. 2022. 662 p. URL: https://www.oecd-ilibrary.org/agriculture-and-food/agricultural-policy-monitoring-and-evaluation-2022_7f4542bf-en
12. FOOD AND AGRICULTURE POLICY AND STRATEGY Ministry of Agriculture Republic of Liberia Monrovia, Liberia. 2023. 106 p. URL: <https://faolex.fao.org/docs/pdf/lbr203688.pdf>